

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Metin

Okulumuzun koridorunda küçük bir raf var; üstünde şu yazıyor: "Al, oku, geri bırak." Rafa kitap koyan kimseyi görmedim ama raf hiç boşalmadı. Geçen hafta oradan aldığım romanın ilk sayfasında bir not vardı: "Bu kitabı seversen bir başkasına ulaştır." Kitabı bitirir bitirmez rafa geri koydum; çünkü artık o kitap yalnızca benim değildi.

Okuma kültürü etkinliğinde okunan yukarıdaki metnin son cümlesi "çünkü" bağlacıyla iki yargıyı birbirine bağlamaktadır. Bu cümlede hangi anlam ilişkisi kurulmuştur?

- A)** Sebep-sonuç ilişkisi: kitabın geri konmasının gerekçesi belirtilmiştir.
B) Amaç-sonuç ilişkisi: kitabın geri konmasındaki amaç bildirilmiştir.
C) Koşula bağlılık: kitabın geri konması bir şarta bağlanmıştır.
D) Karşılaştırma: iki ayrı kitap birbiriyle karşılaştırılmıştır.

2.

Kitap tanıtım bülteninden

- 1 Bu roman ilk kez 1943 yılında yayımlanmıştır.
 2 Kitabın son baskısı üç yüz yirmi sayfadır.
 3 Yazarın bugüne kadarki en etkileyici romanı budur.
 4 Eser şimdiye dek on iki dile çevrilmiştir.

Yukarıdaki tanıtım bülteninde yer alan cümlelerden yalnızca biri kişisel bir değerlendirme içermekte, doğruluğu kişiden kişiye değişmektedir. Bu özelliği taşıyan cümle kaç numaralıdır?

- A)** 1. cümle **B)** 2. cümle
C) 3. cümle **D)** 4. cümle

3.

Anlam Çizelgesi

Cümle	Anlam özelliği
Yarın yağmur yağabilir.	olasılık
Sergiye kesinlikle geleceğim.	kesinlik
Keşke bu işe daha erken başlasaydım.	?

Türkçe defterindeki çizelgede son satırın anlam özelliği boş bırakılmıştır. Çizelgede izlenen düzene göre bu boşluğa hangi anlam özelliği yazılmalıdır?

- A)** öneri **B)** pişmanlık
C) varsayım **D)** tanım

4.

Sınıf çıkışında

Efe

Yarınki sanat sergisine sen de gelecek misin?

Duru

Ödevimi bu akşam bitirirsem gelirim.

Efe

O hâlde acele et, sergi altıda kapanıyor.

Yukarıdaki konuşmada Duru, sergiye gitmesini bir duruma bağlamaktadır. Duru'nun cümlesinde öne çıkan anlam özelliği hangisidir?

A) Yakınma

B) Beğeni

C) Küçümseme

D) Koşula bağlılık

5.

A

Sınav yaklaştığı için kütüphane tamamen doldu.

B

Yeni bir roman almak için kütüphaneye uğradı.

C

Sabah yağmur yağınca açık hava sergisi ertelendi.

D

Otobüsü kaçırdığından okula yürüyerek geldi.

Zeynep Öğretmen, dört karttan üçünde bir olayın sebebinin, birinde ise yapılış amacının verildiğini söylüyor. Öğretmenin sözünü ettiği, amaç bildiren kart hangisidir?

A) A kartı

B) B kartı

C) C kartı

D) D kartı

6.

1. cümle

Ustaya yetişmek için her sabah bir saat erken kalkıyordu.

2. cümle

Her sabah bir saat erken kalktığı için ustaya yetişebiliyordu.

Neredeyse aynı sözcüklerle kurulmuş iki cümle yukarıda verilmiştir. Bu iki cümle arasındaki anlam farkı nasıl açıklanır?

A) Birinci cümle koşul, ikinci cümle karşılaştırma bildirir.

B) Birinci cümle olasılık, ikinci cümle kesinlik bildirir.

C) İki cümle aynı anlamdadır, aralarında fark yoktur.

D) Birinci cümle amaç, ikinci cümle sebep bildirir.

7.

DİJİTAL DENGİ HAFTASI

Ekran süreni günde iki saatle sınırla.

Yatmadan bir saat önce telefonu bırak.

Boş vaktinin yarısını kitaba ayır.

Rehberlik Servisi

Rehberlik servisinin hazırladığı yukarıdaki afişte üç ayrı cümle yer almaktadır. Bu cümlelerin taşıdığı ortak anlam özelliği nedir?

- A) Okura yol gösteren birer öneri olmaları
- B) Geçmişte yaşanmış olayları anlatmaları
- C) Bir kavramın ne olduğunu tanımlamaları
- D) İki durumu birbiriyle karşılaştırmaları

8.

İLÇE GÜNLÜĞÜ

Kütüphane binası yenileniyor

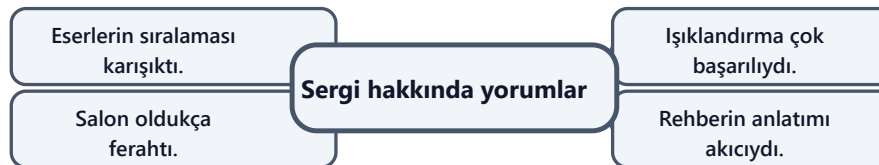
Çalışmaların ekim ayında tamamlanması bekleniyor.

Yetkililer, yeni binanın raf kapasitesinin iki katına çıkacağını kesin bir dille açıkladı.

Yukarıdaki haberde iki ayrı yargı yer almaktadır: biri tahmine, öteki kesin bilgiye dayanmaktadır. Bu iki yargı arasındaki fark hangi seçenekte doğru belirtilmiştir?

- A) İlk yargı kesinlik, ikinci yargı olasılık bildirir.
- B) İki yargı da olasılık bildirir.
- C) İlk yargı olasılık, ikinci yargı kesinlik bildirir.
- D) İki yargı da kesinlik bildirir.

9.

Bir sanat sergisi hakkında yapılan dört yorum yukarıdaki şemada toplanmıştır. Bu yorumlardan hangisi olumsuz eleştiri niteliği taşımaktadır?

- A) Işıklandırma çok başarılıydı.
- B) Rehberin anlatımı akıcıydı.
- C) Eserlerin sıralaması karışık.
- D) Salon oldukça ferah.

10.

Bir deneme cümlesi
Diyelim ki bütün kitaplar bir gecede yok oldu;
o zaman insanlığın belleği de yarı yarıya silinirdi.

Yukarıdaki cümlede yazar, gerçekte olmayan bir durumu olmuş sayarak düşüncesini geliştirmektedir. Bu cümlede öne çıkan anlam özelliği hangisidir?

- A) Varsayım — gerçekleşmemiş bir durum olmuş kabul edilmiştir
- B) Tanımlama — bir kavramın ne olduğu açıklanmıştır
- C) Örnekleme — düşünce somut örneklerle desteklenmiştir
- D) Karşılaştırma — iki durum birbirine göre değerlendirilmiştir

11.

Hat Dersi

Kalem kamıştan, mürekkep isten; Sabır ise ustanın kendisinden. Kâğıt bana beklemeyi öğretti, Acele bir harfi bile tamamlamadı.

Hat kursu için yazılan yukarıdaki dördtlüğün son dizesinde şair bir yargıya varmaktadır. Bu dizede öne çıkan anlam özelliği hangisidir?

- A) Öneri — okura belli bir davranış önerilmiştir
- B) Olasılık — kesin olmayan bir yargı bildirilmiştir
- C) Koşul — bir durum başka bir duruma bağlanmıştır
- D) Karşılaştırma — sabrın ve acelenin sonuçları karşı karşıya konmuştur

12.

Cümleler

Anlam özellikleri

1 Bu sergiyi görmeyen
gerçekten çok şey
kaçırmış.

a Olasılık bildirme

2 Sanırım yarın hava biraz
açar.

b Öneride bulunma

3 Sunumunu biraz daha
kısaltsan iyi olur.

c Kesin bir yargıya varma

Türkçe panosunda cümleler ve anlam özellikleri ayrı sütunlara asılmıştır. Numaralı cümleler ile harfli anlam özellikleri eşleştirildiğinde doğru sıralama hangisi olur?

- A) 1-a, 2-b, 3-c
- B) 1-c, 2-a, 3-b
- C) 1-b, 2-c, 3-a
- D) 1-c, 2-b, 3-a

13.

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Tanımlama

Kavramın ne olduğu söylenir

Örnekleme

Düşünce somut örneklerle
desteklenir

Yukarıdaki şemada iki anlatım yolu tanıtılmıştır. Buna göre "Ebru, su üzerine boya serpilerek yapılan geleneksel bir Türk sanatıdır; battal ebru, gelgit ebrusu ve çiçekli ebru bu sanatın türlerindendir." cümlesi için ne söylenebilir?

- A) Yalnızca örnekleme yapılmıştır.
- B) Şemadaki iki yoldan hiçbirini kullanılmamıştır.
- C) Tanım yapılmamış, yalnızca karşılaştırmaya gidilmiştir.

14.

Metin

Bir sınıfın kuralları, o sınıfta yaşayan herkesin ortak sözüdür. Kuralı yalnızca öğretmen koyarsa kural olur ama söz olmaz. Biz kuralları birlikte yazdık, altına tek tek imza attık ve panoya astık. O günden sonra kural hatırlatmak kimseyi kırmadı; çünkü hatırlatılan şey kendi sözümüzdü.

Vatandaşlık etkinliğinde okunan yukarıdaki metinde "Kuralı yalnızca öğretmen koyarsa kural olur ama söz olmaz." cümlesi geçmektedir. Bu cümleyle anlamca en yakın yargı hangisidir?

- A) Öğretmenin koyduğu kurallar her zaman yanlıştır.
- B) Katılımla oluşturulmayan kural benimsenmez.
- C) Sınıfta kural bulunmasa da bir şey değişmez.
- D) Kuralları yazmak imza atmaktan daha önemlidir.

15.

Bir kitap eleştirisinden

Yazarın anlatımı çok yalın, cümleleri kısacık; ----.

Bir kitap eleştirisinden alınan yukarıdaki cümlede son bölüm boş bırakılmıştır. Cümlenin anlam akışına uygun düşmesi için boşluğa hangisi getirilmelidir?

- A) bu yüzden kitabı okurken hiç zorlanmıyorsunuz
- B) ancak kitabın kapağı oldukça renkli
- C) çünkü kitap geçen yıl yayımlandı
- D) oysa yazar bu romanı çok sevdiğini söylüyor

Cümlede Anlam — Cevap Anahtarı

1. A	2. C	3. B	4. D	5. B	6. D	7. A	8. C	9. C	10. A	11. D	12. B
13. D	14. B	15. A									